

173 de familii cu 743 de inși, originari din Sliven, Karnobat, Iambol¹, Kotel, Mesembria ș. a., cei mai mulți declarând că rămân în acest oraș². Puțini erau aceia care doreau să plece în jud. Buzău sau să treacă în Moldova, ceea ce li s-a permis³. Până la 22 mai, de când datează primul raport al lui Ștefan Dîmboviceanu, cinovnicii isprăvnicatelor nu sosiseră încă.

Chiar de la început, poruncile Divanului nu au putut fi împlinite. Astfel, la 26 mai, 26 de familii de băjenari, arătându-și dorința de a se așeza în județul Buzău, au fost dați pentru însoțire lui Manolache Mehtupciu, zăpciul străinilor din acel județ. Văzînd aceasta, «sculîndu-se toți, au mers de s-au jăluit la dumnealui comandantu din Brăila că nu pot suferi cu nici un chip a fi cinovnic după dinșii, adică nici de ai isprăvnicaturilor, nici de ai stăpînilor de moșii, ci să fie slobozi a să duce singuri unde le va plăcea să se așeze». Comandantul i-a dat atunci în primirea unui soldat, care i-a luat și i-a scos din ținutul Brăilei, după care au pornit singuri în direcție necunoscută. La cererea lui Dîmboviceanu de a se respecta întocmai poruncile Divanului (primite și de comandant), ultimul «n-au voit a le da înțelegere», cerînd ca fiecare să fie lăsat să meargă unde va voi⁴, fapt care a dus la intervenția Divanului pe lîngă Kiselef. Alți bulgari — intrați prin această carantină sau veniți de la Piuă Petrii — declarau că rămîn în oraș ca să aștepte și alte familii. Noaptea însă plecau fără a da de știre. În acest fel au părăsit Brăila, pînă la 2 iunie, neînsoțiți de nimeni, peste 100 de familii⁵. Pentru a da de urma lor, Dîmboviceanu pusese oameni dintre cinovnicii isprăvnicatelor ca să facă de pază, «căci bulgarii sîrbi au astupat șanțul cel mare (al cetății) la trei locuri de și-au făcut loc de fugă noaptea cu carele». Alteori, cînd băjenarii înșiși cereau să fie însoțiți, nu erau cinovnici⁶. În sfîrșit, comandantul rus le semna biletele de ieșire din carantină fără a-i trimite spre înregistrare la Dîmboviceanu și destui se strecurau fără a fi trecuți în catastiful acestuia. La cererea comandantului, înregistrarea a început a se face chiar în carantină. Aceasta a dus însă la un nou conflict, de data aceasta cu serdarul Topliceanu, șeful carantinei, care, după cum se plîngea Dîmboviceanu Divanului, l-a dat afară «zicîndu-mi că o să mă puie să fac 14 zile carantină și în scurt pune de mă și bate», înregistrarea urmînd să se facă în afara acesteia, la marginea drumului⁷. Pe de altă parte, comandantul militar al punctului de trecere l-a acuzat pe Dîmboviceanu că ținea sub strajă pe băjenari pînă cînd aceștia acceptau să plece în județul Buzău, ultimul fiind în legătură cu stăpîinii de moșii. În urma acestui fapt, vicepreședintele Divanului, generalul Dietrich, a dispus ca băjenarii să fie însoțiți, dar «să intre în lăcuință unde vor vrea ei singuri, după cum glăsuiește așezămîntul, iar nu să-i silească de la sine cinovnicii românești»⁸, cerînd și o anchetă în această privință. Simțind primejdia, Dîmboviceanu a intervenit la Divan pentru rechemarea sa pe motiv de boală. Cercetarea s-a făcut de către logofătul Constantin Macarie, care, indiferent

¹ Alături de Sliven, bulgarii din orașele Karnobat și Iambol au emigrat masiv. Documentele turcești arată că înaintea războiului din 1828—1829 erau la Iambol 300 de case bulgărești, din care la finele anului 1830 nu rămăseseră decît 25. *Документи за българската история*, vol. III, p. 149.

² Arh. st. Buc., dos. 162/1830, f. 802—805.

³ *Ibidem*, f. 27—28.

⁴ *Ibidem*, f. 89.

⁵ *Ibidem*, f. 114 și 177.

⁶ *Ibidem*, f. 116.

⁷ *Ibidem*, f. 158.

⁸ *Ibidem*, f. 283 și 293.